

Тойм ба үндэслэл

<p>Үзүүлэлт</p>	<p>6. Дунд сургуулийн дараах боловсрол нь СББӨ-ийн практик, дамжуулалтыг дэмжихийн зэрэгцээ нийгэм, соёлын болон бусад чиглэлүүдийг судлахад дэмжлэг үзүүлдэг байдал</p>	
<p>Үнэлгээний хүчин зүйлүүд</p>	<p>Энэ үзүүлэлтийг оролцогч талуудаар хянуулж, тайлагнасан үндэсний түвшний хоёр хүчин зүйл дээр үндэслэн үнэлдэг:</p>	
	<p>6.1 Бүрэн дунд боловсролын дараах сургалтын байгууллага нь СББӨ-ийн дадлага, дамжуулалтыг бэхжүүлсэн сургалтын хөтөлбөр, зэрэг (хөгжим, урлаг, гар урлал, техникийн болон мэргэжлийн боловсрол, сургалт гэх мэт) санал болгодог.</p>	<p>Article 14</p>
	<p>6.2 Дунд боловсролын дараах боловсролын байгууллагууд нь СББӨ болон түүний нийгэм, соёлын болон бусад чиглэлийг судлах сургалтын хөтөлбөр, зэрэг санал болгодог.</p>	<p>Article 14</p>
<p>ТХЗ болон бусад үзүүлэлтийн холбоо хамаарал</p>	<p>Тогтвортой хөгжлийн зорилго: Энэхүү үзүүлэлт нь ТХЗ-ын 11.4 зорилт болох "Дэлхийн соёлын болон байгалийн өвийг хамгаалах, хамгаалах хүчин чармайлтыг бэхжүүлэх"-д хувь нэмрээ оруулж, СББӨ-ийн практик, дамжуулалтыг онцлон тэмдэглэж байна. Энэ нь мөн ТХ Зорилтот 4.7-д нэмэлт, ялангуяа СББӨ-ийн нийгэм, соёлын болон бусад хэмжигдэхүүнийг судлах нь "соёлын олон талт байдал, соёлын тогтвортой хөгжилд оруулах хувь нэмрийг үнэлэх"-ийг дэмжих болно. Хүн бүрийг бүтээмжтэй хөдөлмөр эрхлэлт, зохистой хөдөлмөр эрхлэх тухай ТХЗ 8, тухайлбал ТХЗ 8.9 зэрэг бусад зорилтуудад оруулсан хувь нэмэр нь энэ үзүүлэлтэд мөн хамааралтай.</p> <p>Бусад үзүүлэлтийн холбоо хамаарал: Энэ үзүүлэлтийн гол зорилго нь СББӨ-ийн ур чадвар, мэдлэгийг дамжуулах эсвэл нийгэмд СББӨ-ийн талаар заах газар нь дунд боловсролын дараах боловсрол юм. Үзүүлэлт 4-ийн нэгэн адил энэ нь дадлага ба дамжуулалттай холбоотой боловч дээд боловсрол нь тодорхой нөхцөл юм. Үүний нэгэн адил энэ нь дээд боловсролд анхаарлаа төвлөрүүлснээр бага, дунд боловсролын 5-р үзүүлэлтийн анхаарлыг нөхөж байна. Нийгэм дэх СББӨ-ийг судлах хөтөлбөрүүд (Үнэлгээний хүчин зүйл 6.2) нь ихэвчлэн СББӨ-ийн хамгаалалт, менежментийн ур чадварыг бэхжүүлэх хөтөлбөрүүдтэй хослуулагддаг (Үнэлгээний хүчин зүйл 2.1). Боловсролын бодлого, хууль эрх зүйн болон захиргааны арга хэмжээ нь Үзүүлэлт 12-т хамаарна.</p>	
<p>Үйл ажиллагааны үндэслэл</p>	<p>Конвенцийн 14 дүгээр зүйлд зөвхөн бага, дунд боловсрол эзэмшиж буй залуучуудад хамаарахгүй бөгөөд дээд боловсролыг мөн багтаасан болно. Зарим улс оронд СББӨ-ийн дадлага хийхэд ашигласан мэдлэг, ур чадварыг урлагийн академи, хөгжим, бүжгийн консерватори болон ижил төстэй дунд сургуулийн дараах сургалтын хөтөлбөрт нэгтгэдэг. Түүгээр ч зогсохгүй дунд болон түүнээс дээш түвшний техникийн болон мэргэжлийн сургууль, төвүүд нь ихэвчлэн СББӨ-ийн янз бүрийн чиглэл, салбарт (гар урлал, тайзны урлаг гэх мэт) чухал сургалтуудыг явуулдаг. Олон орны дунд боловсролын дараах хөтөлбөрүүдэд антропологи, түүх, социологи, соёл судлал, ардын аман зохиол, холбогдох салбарууд зэрэг чиглэлээр СББӨ-ийн судалгаа багтдаг. Сүүлийнх нь ихэвчлэн СББӨ-ийн хамгаалалт, менежментийн судалгаатай холбоотой байдаг.</p>	

Түлхүүр үг	<ul style="list-style-type: none"> • Албан ёсны боловсрол • Сургалт • Дунд боловсролын дараах боловсрол • Техникийн болон мэргэжлийн боловсрол, сургалт
-------------------	---

Хяналт-шинжилгээ хийх, үе үе тайлагнах тухай тусгай заавар

Хяналтын ашиг тус	<p>СББӨ-тэй холбоотой дунд боловсролын дараах боловсролын хөтөлбөрүүдийн хүртээмж, ашиглалтад улс орны түвшинд хяналт тавих нь тухайн улс дээд боловсролын давуу талыг СББӨ-ийн дадлага, дамжуулалтыг бэхжүүлэх нөөц болгон ашиглаж байгааг үнэлэхэд тусалж чадна. Энэ нь дээд боловсрол нь СББӨ өөрөө болон түүний нийгэм, соёл болон бусад хэмжигдэхүүний талаарх мэдлэгийг хэр гүнзгийрүүлж байгааг үнэлэхэд тусалж чадна. Хяналт-шинжилгээ нь өргөн хүрээний боловсролын байгууллагуудыг татан оролцуулж, СББӨ-ийг урлаг, техникийн болон мэргэжлийн сургалтад бүрэн хамруулах замаар ийм боловсролыг бэхжүүлэх боломжийг тодорхойлж чадна. Дэлхийн түвшинд хяналт шинжилгээ хийснээр тодорхой улс орнуудад аль хэдийн ашиглагдаж байгаа сайн туршлагыг тодорхойлохын зэрэгцээ судалгаа, хөтөлбөр боловсруулах, сурган хүмүүжүүлэх арга зүйн чиглэлээр олон улсын хамтын ажиллагаа улс орон бүрийн чадавхийг хэрхэн бэхжүүлэхийг зааж өгдөг.</p>
Мэдээллийн эх сурвалж	<p>Боловсролын яам эсвэл дээд боловсролын яам нь ихэвчлэн дунд боловсролын дараах боловсролын байгууллагуудын статистик болон бусад мэдээллийг хариуцдаг. Зарим тохиолдолд зэрэг олгох хөтөлбөрүүд нь ийм яамнаас зөвшөөрөл авах ёстой бөгөөд аль байгууллага аль мэргэжлээр ямар зэрэг олгох талаар бэлэн мэдээлэлтэй байх магадлалтай. Ийм систем байхгүй тохиолдолд хяналт тавих, тайлагнах үүрэгтэй хүмүүс боловсролын байгууллага, сургалтын төвүүдтэй танилцах эсвэл холбогдох зэрэг, сургалтын хөтөлбөр санал болгож байгаа эсэх талаар мэдээлэл авахын тулд тэдний вэб сайтаас судалгаа хийх шаардлагатай болдог.</p> <p>Эх сурвалж</p> <ul style="list-style-type: none"> • Боловсролын яам эсвэл Дээд боловсролын яам бүрийн боловсролын дараах боловсролын байгууллагуудад олгосон зэрэгтэй холбоотой тайлан, мэдээлэл • Эрдмийн хөтөлбөр, эрдмийн зэрэглэлийг жагсаасан дунд боловсролын дараах боловсролын байгууллагуудын вэбсайтууд • Холбогдох салбарын мэргэжлийн холбоод, лавлах • Холбогдох урлаг, шинжлэх ухааны салбар дахь мэргэжлийн сүлжээ